

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 40

7 MART 1977

SAYI: 1924

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı :

Karar sayısı: 391

Karar tarihi: 13-12-1976

Konu: Yüksek İslâm Enstitüleri "Arap Dili ve Edebiyatı" müfredat programı hk.

Yüksek İslâm Enstitüleri "Arap Dili ve Edebiyatı" müfredat programı, Din Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün 6-10-1976 gün ve 11740 sayılı teklif yazıları üzerine değiştirilerek ekli örneğine göre okutulması Kurulumuzca uygun bulunmuş ve durumun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştırılmıştır.

Uygundur.

13/12/1976

Ahmet Nihat AKAY

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar

ARAP DİLİ VE EDEBİYATI

AMAÇLAR :

Öğrencilerin :

- 1 — Bilhassa meslekî metinleri okuyup anlayabilmelerini,
- 2 — Arapça - Türkçe karşılıklı tercüme yapabilmelerini,
- 3 — Basit ölçüde Arapça konuşma alışkanlığına ulaşmalarını,
- 4 — İmam - Hatip Liselerinde Arapça öğretmenliği yapacak seviyede bilgi elde etmelerini sağlamaktır.

DERS KONULARI :

I. SINIF

(Haftada 5 Saat)

Gramer (Haftada 3 Saat):

I — Giriş :

A — Harfler, Hemzenin yazılışı, Vasil ve Katî Hemzeleri.

B — Kelime ve çeşitleri:

- 1 — Fiil ve özellikleri (kısaca),
- 2 — İsim ve özellikleri (kısaca),
- 3 — Harf ve özellikleri (kısaca).

C — Cümle ve Kelâm:

- 1 — Fiil Cümlesi (Kısaca),
- 2 — İsim Cümlesi (Kısaca),
- 3 — Cümle ve Kelâm Arasındaki fark.

II — Fiil :

A — Fiil çeşitleri :

- 1 — Mücerred ve Mezîd Fiiller ve Babları,
- 2 — Lâzım ve Muteaddî Fiiller,
- 3 — Ma'lûm ve Meçhûl Fiiller,
- 4 — Aksâm-ı Seb'â,
- 5 — Mutasarrıf ve Gayr-ı Mutasarrıf Fiiller.

a) Fiil-i Taaccüpler,

b) Medih ve Zem Fiilleri.

6 — Esmâ-ı Ef'âl:

B — Fiil çekimi :

1 — Mâzî,

2 — Muzâri (Cahd-i Mutlak, müstağrak; Nefy-i Hâl ve istikbâl),

3 — Emir (Gâib ve Hâzır),

4 — Neyih (Gâib ve Hâzır),

5 — Mu'tel ve Muzâaf Fiillerin Çekimi (Kısaca i'lâl, ibdâl ve idgâm),

6 — Fiillerin Te'kid Nûnları ile çekimi.

III — İsim :

A — İsim Çeşitleri :

1 — Mâ'rife - Nekre, Müzekker - Müennes, Müfred - Tesniye, Cemi,

2 — Zamirler,

3 — İsm-i İşâretler,

4 — İsm-i Mevsûller ve Sıla,

5 — Adet isimleri,

6 — İstifhâm isimleri,

7 — Şart isimleri,

8 — Kinâyeler,

9 — Savt isimleri,

10 — Masdar ve çeşitleri,

11 — İsm-i Fâil ve Mubâlağası,

12 — İsm-i Mel'ûl,

13 — Sıfat-ı Müşebbehe,

14 — İsm-i Tafdîl,

15 — İsm-i Zaman, İsm-i Mekân, İsm-i Âlet,

16 — İsm-i Tasğîr,

17 — İsm-i Mensûb.

NOT: 1 — Bu konular, İmam - Hatip Liselerinde okutulan gramer konularının tekrarı ile eksiklerinin tamamlanmasını temin edecek şekilde işlenecektir.

2 — Konuları, öğrencilerin kendi kendilerine okuyup araştırarak öğrenmeleri sağlanacak ve derslerde verilen gramer konuları okuma parçaları üzerinde tatbiki olarak gösterilip sırf gramer ezberciliğine meydan verilmeyecektir.

3 — Gramer konuları, asgarî en-Nahvü'l-Vazih serileri seviyesinde ve bu arada İbn-i Akil, Câmî'd-Dürûsü'l-Arabiyye ve emsâli eserlerden faydalanılarak işlenecektir.

Okuma (Haftada 2 Saat):

Aşağıda isimleri yazılı kitaplar ile benzerlerinden sınıf seviyesine göre seçilmiş metinler üzerinde okuma, terceme, mükâleme ve gramer uygulaması çalışmaları yapılacaktır.

1 — Kelîle ve Dimne (İbnü'l-Mukaffâ'),

2 — İhyâü Ulûmî'd-Dîn (El-Gazzâlî),

3 — Edebü'd-Dünyâ ve'd-Dîn (el-Mâveridî),

4 — Elfu-Leyletin ve Leyle,

5 — Arapça Muhâdarât ve kirâat kitapları.

II. SINIF

(Haftada 5 Saat)

Gramer (Haftada 3 Saat):

I — İ'râb ve Binâ :

A — İ'râb ve çeşitleri :

1 — Ref', Nasb, Cer, Cezm,

- 2 — Hareke ve Harf ile İrâb,
- 3 — Lafzî, Takdîrî ve Mahallî İrâb,
- 4 — Gayr-ı Munsarîflar.
- B — Binâ ve çeşitleri:
- 1 — Lâzım Mebniler,
- 2 — Ârız Mebniler.
- C — Mu'rab ve Mebnî isimleri:
- 1 — Mu'rab isimler,
- 2 — Mebnî isimler ve Binâ çeşitleri.
- D — Mu'rab ve Mebnî fiiller:
- 1 — Mebnî Fiiller ve Binâ çeşitleri,
- 2 — Fiil-i Muzârin Ref'i, Nasbı ve Cezmi.
- II — Terkip ve Çeşitleri:

A — Nâkıs Terkipler (İzâfet Terkibi genişçe, Terkib-i Adebî, Terkib-i Mescî, Terkib-i Tavsiî, Terkib-i Atfî ve Terkib-i Tevkîdî kısaca).

- B — Tam Terkip (cümle):
- 1 — Fiil cümlesi ve unsurları:
- a) Fâil,
- b) Nâibü'l-Fâil,
- c) Mef'ûller (Beş çeşit mef'ûl ve bu arada zarflar),
- d) Fiilleri Vücûben Mahzûf Mef'ûller (İgrâ, Tahzîr, İhtisâs, İstigâl, Nidâ, Nüdbe, İstigâse),
- e) Tenâzü'.
- 2 — İsim cümlesi ve unsurları,
- a) Mübtedâ ve Haber (Çeşitleri, Takdim ve Tehirleri, Hazifleri),
- b) Nevâsîh (Hurûfu-Müşebbehe bi'l fiil, Nâkıs fiiller, Mukârabeye Fiilleri, Kalbî Fiiller, Tahvil Fiilleri, Leyse'ye Benzeyen Harfler, Cinsten Hükmü Nefyeden Lâ).
- 3 — Şibh-i Fiillerin Ameli (Masdar, İsm-i Fâil, İsm-i Mef'ûl, Sıfat-ı Müşebbehe, İsm-i Tafdîl ve İsm-i Mensûbun Ameli):
- C — Fiil ve İsim Cümlesinin Müsterek Öğeleri:
- 1 — Hâl,
- 2 — Temyiz,
- 3 — Müstesnâ.

NOT : Gramer konuları, birinci sınıf programında tesbit edilen esaslar dairesinde işlenecektir:

- Okuma (Haftada 2 Saat):
- Birinci sınıf programında adı geçen kitaplara ilâveten:
- 1 — Cemheratu-Resâilî'l-Arab (Ahmed Zeki Safvet),
  - 2 — Cemheratu-Hutabî'l-Arab (Ahmet Zeki Safvet),
  - 3 — Zehru'l-Âdâb (el-Kayravânî).

İsimli kitaplardan sınıf seviyesine göre seçilecek metinler üzerinde gramer, okuma, terceme ve mükâleme alıştırmaları yapılacaktır.

III. SINIF (Haftada 4 Saat)

Gramer (Haftada 1 Saat):

- I — İrâbdâ Tâbi' Olanlar:
- A — Sıfat.
- B — Te'kid.
- C — Bedel.
- D — Atfî-ı Beyân.
- E — Atfî-ı Nesak (Harfler Atfî):
- II — İrâbdan Mahallî Olan ve Olmayan Cümleler:
- III — Harfler:
- A — Hurûfu-Cer.
- B — Hurûfu-Nefy.
- C — Hurûfu-Cevap ve Tefsîr.
- D — Hurûfu-Nidâ, Tahzîz ve Tendim.
- E — Hurûfu-Arz ve Tenbîh.
- F — Hurûfu-Masdarîyye.
- G — Hurûfu-İstikbâl ve Te'kid.
- H — Hurûfu-Temennî ve İstihâm.
- I — Hurûfu-Zâide (Te'kid ve tezyin-i kelâm için ziyâde olan harfler).
- J — Hurûfu-Ta'îl ve Zecr.
- K — Tenvîn, Vakıf, Hâ-i Sekit:

(Kelimenin üç çeşidinden harf kısmına giriş hurûfu-müşebbehe bi'l-fiil, hurûfu-atfî, hurûfu-nevâsîb ve cevâzım gibi burada sayılamamış olanlar ilgili bölümlerinde verilecektir.)

NOT : Gramer konuları, birinci sınıf programında tesbit edilen esaslar dairesinde işlenecektir.

Nazarî Edebiyât (Haftada 1 Saat):

I — Giriş:

- A — Fasâhat (Kelime ve Mütakelimde Fasâhat).
- B — Belâgat (Kelâm ve Mütakelimde Belâgat).
- C — Üslûb:
- II — Beyân
- A — Teşbîh.
- B — Hakikat ve Mecâz (Akli, Lügavî ve Mürsel Mecâzlar).
- C — İstiâre.
- D — Kinâye:

(Nazarî Edebiyât konuları el-belâgatü'l Vâdiha seviyesinde kısa ve basit olarak işlenecek; âyet, hadis ve uygun örnekler üzerinde bol uygulama yapılacaktır.)

Edebiyat Tarihi ve Edebî Metinler (Haftada 2 Saat):

I — Câhiliyye Çağı:

- A — Tarihçe (kısaca).
- B — Edebî Metinler:
- 1 — Kuss b. Sâide,
- 2 — İmrü'ül-Kays,
- 3 — Zühre b. Ebî Sülmâ,
- 4 — Lebîd b. Rabîa,
- 5 — Tarife b. el-Abd,
- 6 — Antera b. Şeddâd,
- 7 — Hâris b. Hallize,
- 8 — Amr b. Külsûm.

(Tarihçe ve şahıslar hakkında kısa bilgi verildikten sonra edebî metinlere ağırlık verilecek ve bu metinler üzerinde gramer ve belâgat tatbikatı yapılacaktır.)

IV. SINIF (Haftada 4 Saat)

Nazarî Edebiyât (Haftada 2 Saat):

I — Maânî:

- A — Haberî Cümleler.
- B — İnşâî:
- 1 — Emir,
- 2 — Nehiy,
- 3 — İstihâm,
- 4 — Temennî,
- 5 — Nidâ.
- C — Kasr.
- D — Fasl-Vasl.
- E — İcâz-İtnâb-Müsâvât.
- F — Zikir-Hazf.

G — Takdim-Te'hîr:

II — Bedî:

- A — Söz sanatları (el-Muhassînâtü'l-lafziyye):
- 1 — Cinâs,
- 2 — İktibâs,
- 3 — Seci',
- 4 — Husnü-İbtidâ,
- 5 — Husnü-İntihâ.

B — Mânâ Sanatları:

- 1 — Tevriye,
- 2 — Tıbak,
- 3 — Mukabele,
- 4 — Husnü'l-Ta'îl,
- 5 — Te'kidü'l-Medh, Bimâ-Yüş'uru'z-Zem ve aksi,
- 6 — Üslûbu'l-Hakm,
- 7 — Mürââtü'n-nazîr,
- 8 — İstihâm,
- 9 — Cum'-Tefrik-Takdim.

(Bu konular, üçüncü sınıf programında nazari edebiyât konuları için tesbit edilen esaslar dairesinde işlenecektir.)

Edebiyat Tarihi ve Edebi Metinler (Haftada 2 Saat) :

I — Emevîlerin Sonuna Kadar İslâm Çağı :

A — Tarihçe (Kısaca).

B — Edebi Metinler:

1 — Hassân b. Sâbit,

2 — Ka'b b. Zühre,

3 — Ferzâk.

II — Abbâsîler Çağı :

A — Tarihçe (Kısaca).

B — Edebi Metinler:

1 — Câhiz,

2 — Mütenebbî,

3 — Ebû'l-Alâ el-Maarrî,

4 — Harîrî Vb.

III. Abbasîlerden Zamanımıza Kadar :

A — Tarihçe.

B — Edebi Metinler:

1 — İbnü'l-Fârid,

2 — el-Bârûdî,

3 — eş-Şevkî,

4 — er-Rusâfî,

5 — el-Menfelûti,

6 — Tahâ Huseyn Vb.

(Bu konular, her çağın dinî, siyâsî, medenî ve içtimai durumu kısaca özetlendikten sonra, isimleri ediblerden seçilecek metinlerin okunması, tercüme edilmesi, gramer ve edebî sanatlar bakımından incelenmesi şeklinde işlenecektir.)

GENELGE :

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 00266

Tarih: 7-1-1977

11746

Konu : "İslâm Tasavvufu" adlı eser hk.

Dr. Süleyman Ateş tarafından yazılan, Fetih Yayınevi (P. K. 1290, İstanbul) tarafından yayımlanan, aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserin ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

Zeki SOFULOĞLU

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar Yardımcısı

Kitabın adı:

İslâm Tasavvufu

Fiyatı:

750 Krş.

İ L A N L A R :

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1976-1977 öğretim yılından itibaren Özel Ortaokul ve Liselerden mezun olacak öğrenciler için kullanılması Talim ve Terbiye Dairesince uygun görülen diplomalar aşağıdadır.

Fotoğraf

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖZEL OKULLARA MAHSUS
LİSE DİPLOMASI

(Resmî Lise Diplomasına denktir.)

Diploma No: ..... Diploma Notu: ..... Diploma derecesi

Oğlu

Ortaokul üzerine

Kızı

öğretim süresi ( ) yıl olan Lise ..... kolu
öğrenimi sonunda başarı göstererek bu diplomayı almağa hak ka-
zanmıştır.

/ /19

Millî Eğitim Müdürü

Okul Müdürü

Pul

Not :

(Stok No: 81/1)

Fiyatı : 50 kuruş.

Fotoğraf

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Okullara Mahsus
Ortaokul Diploması

(Resmî Ortaokul Diplomasına Denktir.)

Diploma No: ..... Diploma Notu: ..... Diploma derecesi:

Oğlu

ilkokul

Kızı

üzerine öğretim süresi üç yıl olan Ortaokul öğrenimi sonunda başarı göstererek bu diplomayı almağa hak kazanmıştır.

/ /19

Adı ve Soyadı	
Babasının adı	
Doğum yeri	
Doğum yılı	
Okul numarası	
Okulu bitirdiği tarih	
Okuduğu yabancı dil	
Diplomayı veren okul	

Pul

Millî Eğitim Müdürü

Okul Müdürü

Not:

(Stok No: 79/1)

Fiyatı: 50 kuruş

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 18/1/1977 tarih ve 559 sayılı yazı ile öğretime başlama izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı: Özel Sevinç Anaokulu

Kurumun adresi: Etiler Sok. No: 1 Etiler — İstanbul

Kurumun kurucusu: Melâhat Yiğitgüden

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 18/1/1977 tarih ve 559 sayılı yazı ile öğretime başlama izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı: Özel Masal Ülkesi Anaokulu

Kurumun adresi: Kahramanlar 1421 Sokak 35/2 — İzmir

Kurumun kurucusu: Emin Eskiizmirililer

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55